

Ngày nay, mọi người đều biết rằng quần jean phong cách đó là một đặc sản của Hoa Kỳ.

Hai chục năm trước, Quán nh Giao được nghe rằng những người nghèo khổ có thể mặc quần “jean” rất bền, trên khoác áo lông dê và tá xe Mercedes bên cạnh thì mọi người sẽ nhìn!

“Đáa bé ăn xin với miếng bánh” - áo với jean từ năm 1655. Hình ảnh trong cuốn sách “A Beggar Boy With A Piece of Pie” trong cuốn sách “The Master of the Blue Jeans.”

Có lẽ ai đó đã bắt gặp hình ảnh của cô đào Jane Birkin trên đường phố Paris với quần “jean” có cái cổ rất đẹp. Xáa kia, hình ảnh đó quần có là thời trang mới, chỉ ngày nay thì đã thành phổ biến.

Còn phải nói thêm rằng cái quần “jean” bây giờ nay là loại đắt tiền, từ vài trăm trở lên... Trong nước, khi nghe nói ta gọi cái quần “jean” đó là cái “quần bò” thì chúng ta nên cẩn thận vì bò của mình bị mất ra ngoài rồi.

Nó xa xưa như thời Vua Lê Chúa Trịnh.

Ngày nay, nó là thời trang quý tộc, của dân đài các. Những tay vờ kiêu của các nhà Valentino, Céline, Derek Lam hay Stella McCartney đã đưa thời trang của quần jean lên đỉnh danh vọng và làm nên một cơn sốt di sản về cái quần “jean” của nhà Levi, nghe nói rằng nó được tiên xuýt hiện là từ California, vào năm 1873...

Nghe nói một tin rằng cái quần phong cách đó là một đặc sản Hoa Kỳ. Quần Jean làm nên những ngôi sao Marilyn Monroe, James Dean hay các tay súng hào hùng thời Việt Nam... Từ đó thì họ sản xuất hàng đi vào khu triển lãm “Danh Sản của Blue Jean.” Hàng ngàn vì bị mất sau dân Paris mất ba tháng, rằng quần áo bằng vải “jean” như vậy chắc đã là của Mỹ.

Còn lại, dân Ý và dân Pháp có quyền tranh nhau chủ quyền qua tên gọi. Nghĩ lại thời xưa cũng rồi!

Vì có thuyết thì cho rằng quần vải xanh của lính thủy thủ hải quân Genova của Ý, được theo dõi người Pháp là “Bleu de Gêne” ra cái “Blue Jean.”

Dân Pháp thì cãi lại! Rằng vì sao lại đặt tên một sản phẩm Ý theo người Pháp khi mà cái quần vải bông đó được một gia đình kinh doanh từ thành phố Nîmes nhuộm xanh thành loại vải “Serge de Nîmes.” Vì là vải Pháp nên dân Mỹ mới gọi là “Denim”! Nghe cũng có lý...

Cách đây hai năm, trên cột Täp Ghi này Quän nh Giao còn gây thêm nhäu sä khi viết rằng quần Jean có khi là cái quần... gốc Đức, từ đất Bavaria anh hùng mà ra. Đó là bài “Tâm Sự Cái Quần... Dì” trên số báo đầu tháng 12 năm 2008!

Chẳng qua là ông Levi Strauss là di dân gốc Đức, qua tới đất Cali thì có tiền cái quần da

Ngô n y thuy t đ u có v đúng nh ng b m t h a s mi n B c n c Ý quăng xu ng n c xanh.

Chợ ng là vào năm 2004, mọt tay chơ i tranh gợ c Ý là ông Maurizio Canesso có phòng tranh tợ i Paris đã mua đợ c mợ y bợ c cợ hợ a Ý nên tò mò tìm lên xuợ t xợ . Cùng lúc đó, bà quợ n thợ viợ n bợ o tàng tợ i Vienna là Gerlinde Gruber cũng tìm hiợ u vì sao có mọt tay danh hợ a Bợ c Ý lợ i vợ rợ t nhiợ u tranh tợ đợ i sợ ng lam lữ cợ a dân Ý vào giợ a thợ kợ 16, có mọt tợ m đích xác là vào năm 1655. Trong mợ y bợ c tranh này, nợ i bợ t là màu xanh tợ loợ i vợ i bông rợ t đợ y cợ a nhợ ng ngợ i cùng khợ n thợ i đó. Loợ i vợ i “Blue Jean” nhợ ta gợ i ngày nay.

Bài viết của bà Gruber vào năm 2006 như giải đúng cho người của ông Canesso. Ông biết rằng tìm mua đồ của gia đình bạn tranh của bạn danh họa mà bà Gruber gọi là “Danh Sĩ của Blue Jeans.”

Từ Pháp, nhà Girbaud chuyên vẽ tranh tường và hai vợ chồng là tác giả của những khu vực Jean nói tiếng, khu vực lo lắng bị đánh dấu bằng màu. Họ thay đổi màu xanh “indigo” trong tranh cổ điển giống như màu vẽ hiện đại họ đang sử dụng. Từ sự vẽ lo lắng “stonewash” là Francois Girbaud bên hợp tác cùng nhà tranh Canesso và bà quản lý Gruber để cho cuộc triển lãm tranh hội tháng 9 vừa qua tại Paris.

Ngày 20 này, cuộc triễn lãm này sẽ mở màn tại New York cho tại Tòa Ta.

Chúng ta vào th k 21, tìm ra m y b c tranh c c a th k 17, trong đó m t h a sĩ ghi i sinh ho t c a t ng l p b n cùng t i Ý. M i đ u, ng i ta t ng là tranh c a hai danh h a Diego Velazquez hay Geordes de La Tour, mà không ph i. Nh ng hình nh đó còn cho th y dáng thanh nhâ êm đ m c a nh ng ng i cùng kh n lam lũ, k c m t đ a bé đi ăn xin có nét đ p c a m t thiên th n trong t m áo rách. Qu nh Giao xin ch n b c tranh này đ gi i thi u.

Nháng ly ká hán cá là loái vái cáa ngái xáa đác báy bác tranh này ghi lái cho háu thá.

Hóa ra loái vái xanh indigo cáa hái cáng Genoa mà ta gái là Bleu de Genes sau này đã bành tráng qua các thá tráng Anh, Má song song cùng vái Serge de Nimes. Nhìn ngác lái thì tá thá ká 17, táng láp lao đáng bình dân đã mác áo quán rát “mát” nhá các kiáu thái trang sang quý cáa thá ká 21!

Nói vá thái trang thì nhìn tám áo cáa “Cáu Bé Ăn Xin” năm xáa, chúng ta tháy cháng khác gì cái áo đúng đáu và đát tián thái nay.

Đúng đáu và đát tián là phái làm cho phai cho bác, cho rách cho sán! Còn lái là khuôn mát và dáng vá cáa ngái mác. Bác danh sá đá lái nháng bác cá háa này quá là có cái nhìn tiên tri vá thái trang và tâm lý khi vá nhán vát lám than vái đáng uy nghi cháng chác.

Nhà Valentino thái nay cũng dùng loái vái bình dân đó vái phong cách quý phái cho các phu nhân. Nhà Céline năm nay rát dài các vái váy dài báng vái bông xanh. Và thái trang mùa Xuân cáa Derek Lam thì ngái ca California vái màu xanh rát Jean báng váy trong và áo khoác ngoài...

Năm xáa, các phu nhân quý tác tái Genoa thì cháng xài loái vái Bleu de Genes cáa bá tánh. Cái thá tám tháng chá là khăn là màn cho dân lao đáng láy làm quán áo cho bán. Ngày nay thì công náng quán chúa nào cũng muán láy vái đó choàng lên tám thân ngàn vàng cáa mình.

Chá tiác ráng chúng ta ván cháa biát tên tác giá các háa phám ká đáu này là ai.